

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 11Er/357/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2208204327
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marie Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2013:2208204327.3

Uznesenie

Okresný súd Dunajská Streda v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., AK so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti povinnému: N. Y., D.. XX.XX.XXXX, N. G. Y. XXXX/XX, XXX XX W. Z., vedenej pred súdnym exekútorom: JUDr. Rudolf Krutý, Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod č.k. EX 2199/08 o vymoženie 882,96 € istiny s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd návrh oprávneného na prerušenie konania **z a m i e t a**.

Súd exekúciu **z a s t a v u j e**.

O trovách exekúcie súd rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 16.03.2008 podal oprávnený súdному exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie istiny 882,96 € s príslušenstvom, v ktorom oprávnený žiadal uspokojenie svojej pohľadávky priznanej mu na základe exekučného titulu, a to rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 8884/07, zo dňa 28.11.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.12.2007 a vykonateľnosť dňa 20.12.2007.

Na základe návrhu oprávneného, žiadosti súdneho exekútora a exekučného titulu vydal súd dňa 07.04.2008 pod sp. zn. 11Er/357/2008-8 poverenie na vykonanie exekúcie, ktorým poveril súdneho exekútora na vymoženie predmetnej pohľadávky v prospech oprávneného.

Dňa 22.09.2009 vydal súd uznesenie č.k. 11Er/357/2008-10, ktorým povolil odklad exekúcie, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o prípadnom čiastočnom alebo celkovom vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o prípadnom čiastočnom alebo celkovom zastavení exekúcie. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom odvolací súd uznesením č.k. 9CoE/147/2011-45 zo dňa 28.02.2012 rozhodol tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Tunajší súd opätovne preskúmal návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, exekučný titul, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, ako aj príslušný spis rozhodcovského súdu. Po ich preskúmaní súd dospel k nasledovným zisteniam:

Exekučným titulom bol povinný zaviazaný zaplatiť oprávnenému sumu 26.600,- Sk spolu s 0,25 % úrokom z omeškania denne zo sumy 26.360,- Sk od 24.08.2007 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 6.767,- Sk, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplýva, že právny vzťah medzi oprávneným a povinným vznikol

na základe zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 15.06.2007, podľa ktorej Všeobecné obchodné podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy. V nich sa v bode 17 Rozhodcovská doložka uvádza, že „všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a./ pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, za písanou v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka č. 3530/B (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b./ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. O.s.p.). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo jej zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.“ Zmluva ako aj Všeobecné obchodné podmienky sú súčasťou súdneho spisu.

Z vyššie uvedenej rozhodcovskej doložky vyplýva, že spotrebiteľ je nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu na rozhodcovskom súde, ktorého právomoc je založená uvedenou rozhodcovskou doložkou. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Vzhľadom na uvedené, konajúci súd sústredil súdny prieskum na bod 17. Všeobecných obchodných podmienok, v ktorom je upravená rozhodcovská doložka.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z. účinného v čase vydania exekučného titulu v spore vzniknutom z tuzemských obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov rozhoduje rozhodcovský súd vždy podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa § 31 ods. 3 Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z. účinného v čase vydania exekučného titulu rozhodcovský súd rozhoduje v súlade so zmluvou uzatvorenou medzi účastníkmi rozhodcovského konania a vezme do úvahy obchodné zvyklosti vzťahujúce sa na spor a zásady poctivého obchodnoprávneho styku a dobrých mravov. Rozhodcovský súd použije rovnako ako súd ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. 13a)

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z. účinného v čase vydania exekučného titulu súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov 16) na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, 17)

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z. účinného v čase vydania exekučného titulu účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z. účinného v čase vydania exekučného titulu súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z. účinného v čase vydania exekučného titulu proti rozhodnutiu súdu podľa odsekov 1 a 2 je prípustný opravný prostriedok.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo inej právnej forme.

Podľa § 2 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 odsek 2 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 1 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. (veta prvá) v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb v prípadoch, keď k plneniu dochádza na území SR.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie: spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti.

Podľa § 2 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie: predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa § 2 ods. 1 písm. g) zákona o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie: službou akákoľvek činnosť, ktorá je určená na ponuku spotrebiteľovi s výnimkou činností podľa osobitných predpisov.

Podľa § 23a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Z obsahu zmluvy jednoznačne vyplýva, že medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako spotrebiteľom a dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Je to zrejmé z obsahu zmluvy, keď sa oprávnený zaviazal poskytnúť povinnej osobe finančné prostriedky a povinná osoba sa zaviazala tieto vrátiť spôsobom a v lehote dohodnutej. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú zmluvu“, ktorej predtlač mal oprávnený už pripravenú a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa povinného, pričom povinný obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť ani neovplyvnil. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, oprávnený s povinným uzavrel zmluvu o úvere, pričom v tomto právnom vzťahu povinný vystupoval ako fyzická osoba, ktorá zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ. Opak, že by išlo o osobu, ktorá zmluvu uzavrela v súvislosti so svojou obchodnou činnosťou, alebo podnikateľskou činnosťou zo zmluvy nevyplýva a oprávnená osoba toto v rozhodcovskom konaní ani nepreukázala. Oprávnený pri poskytovaní pôžičky vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Z toho potom jednoznačne vyplýva aj to, že tento vzťah sa medzi nimi musí riadiť len zákonnými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch, zákona o ochrane spotrebiteľa, všetkých v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. Takže je potrebné mu poskytnúť právnu ochranu podľa režimu citovaných zákonov. Nesmie obsahovať neprijateľné podmienky.

V čase uzavretia zmluvy Občiansky zákonník nemal medzi neprijateľnými zmluvnými podmienkami zahrnuté ako neprijateľné také ustanovenie, ktoré sa dotýka rozhodcovskej doložky. To bolo doplnené až novelou vykonanou zákonom č. 568/2007 Z.z. účinným od 1. januára 2008, podľa ktorej za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. To však neznamená, že v čase uzavretia zmluvy (15.06.2007) nebolo možné podrobiť súdnej kontrole aj rozhodcovskú doložku. Umožňovalo to ustanovenie § 53 ods. 1 OZ, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). V zmysle § 53 ods. 4 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. § 53 ods. 3 OZ len príkladmo vymenúva niektoré ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa považujú za neprijateľné podmienky. Zo znenia zákona vyplýva, že súd môže za neprijateľnú podmienku určiť aj takú, ktorá nie je výslovne uvedená medzi neprijateľnými podmienkami vypočítanými v § 53 ods. 3 OZ.

Slovenský právny poriadok nielenže umožňuje, ale priamo ukladá v niektorých prípadoch aj bez návrhu zastaviť exekúciu vedenú na základe rozhodcovského rozsudku. Takémuto postupu nebráni ani skutočnosť, že arbitráž prebehla za účasti spotrebiteľa a že spotrebiteľ nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

V prípade rozhodcovského rozsudku Zákon o rozhodcovskom konaní v § 45 upravuje prípady, kedy je možné rozhodcovský rozsudok preskúmať a to dokonca v exekučnom konaní. Účinky materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v zmysle § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní je tak potrebné pre účely § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní vylúčiť vo vzťahu k exekučnému súdu. Exekučný súd je teda pri postupe podľa § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní oprávnený hľadieť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol. Tomuto záveru napokon svedčí i doslovné znenie ust. § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré účinky rozhodcovského rozsudku obmedzuje len na účastníkov. Už z tejto formulácie je zrejmé, že nebolo zámerom zákonodarcu bezvýhradne viazať všetky štátne orgány účinkami rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský súd je totiž napriek výsledku svojej činnosti v podobe rozhodcovského rozsudku súkromnoprávny orgán a rozhodcovské konanie je súkromnoprávnym konaním. Je preto nezlučiteľné s povahou právneho štátu, aby boli súkromnoprávne orgány mocensky postavené plnohodnotne na roveň orgánov disponujúcich verejnou mocou. Jeho moc teda nie je delegovaná zvrchovanou mocou štátu, ale pochádza od vlastnej súkromnej moci strán určovať si svoj osud (Ústavný súd ČR IV.ÚS 174/02).

Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu arbitrom rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. Častokrát sa takáto rozhodcovská zmluva vyjadří len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splýva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je predsa len význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v krízových situáciách a vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva arbitrom vrátane princípu dobrých mravov je plne opodstatnená. Nejde teda v prípade rozhodovania rozhodcom o výkon verejnej moci.

Z vyššie uvedeného odôvodnenia teda jednoznačne vyplýva, že ust. § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní dáva nie možnosť, ale ukladá povinnosť zastaviť exekučné konanie, ktoré začalo na základe rozhodcovského rozsudku. Zastavením exekučného konania teda exekučný súd prelomuje materiálnu právoplatnosť rozhodcovského rozsudku a zaniká zároveň prekážka rozsúdenej veci. Pre oprávneného zastavením exekučného konania podľa § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní odpadá prekážka res iudicatae na uplatnenie práva na súde.

Po vyriešení vyššie uvedených sa následne musel súd zaoberať samotným skúmaním exekučného titulu. V rámci tohto zistil, že rozhodcovský rozsudok v danej veci nemá náležitosti exekučného titulu. Nie je spôsobilým exekučným titulom a to na základe nasledovného.

Ako už bolo uvedené vyššie, zmluvné strany v danom prípade dojednali rozhodcovskú doložku, v zmysle ktorej všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy a v súvislosti s ňou budú riešené rozhodcovským súdom. Ako veľakrát i v tomto prípade je rozhodcovská zmluva vyjadrená iba v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splýva s ostatnými zmluvnými podmienkami v zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je ale význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach zmluvných strán, s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardného textu tzv. formulárovej zmluvy, teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, bez vysvetlenia spotrebiteľovi podstatných rozdielov medzi konaním pred štátnym súdom a rozhodcovským súdom, je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ si, ako slabšia strana sporu, svoj osud v tak závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nevedomuje. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami vo formulárovej zmluve ani nemal na výber. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej ustanoveniam, teda aj rozhodcovskému konaniu.

Uvedená zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Je sformulovaná tak, že vlastne vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní a takáto podmienka sa považuje za absolútne neplatnú. Ide o jednostrannú a neprijateľnú podmienku, ktorá bráni povinnému

obrátiť sa v prípade sporu na štátny súd. Znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie štátnym súdom, ak dodávateľ skôr ako spotrebiteľ podá žalobu na rozhodcovskom súde. Tak mu znemožňuje vlastne domôcť sa svojho práva a stavia ho do pozície nerovnocenného účastníka právneho vzťahu. Spotrebiteľ dáva touto rozhodcovskou doložkou právo výberu len tomu z účastníkov zmluvného vzťahu, ktorý začne rozhodcovské konanie skôr. Z hľadiska charakteru zmluvy, ktorou je zmluva o spotrebiteľskom úvere, je reálny predpoklad, že na rozhodcovský súd sa spravidla obráti skôr dodávateľ ako spotrebiteľ. Vyplýva to z povahy záväzku spotrebiteľa zo zmluvy o úvere, keďže tento má vrátiť poskytnuté prostriedky a spravidla tento si svoju povinnosť voči dodávateľovi neplní. Okrem toho rozhodcovský súd si vybral sám dodávateľ, teda oprávnený. Nie je to zhodný prejav oboch strán zmluvy. Povinný sa na tomto výbere nepodieľal. Následne ak sa dodávateľ rozhodne žalovať spotrebiteľa na základe tejto rozhodcovskej doložky na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ je nútený touto doložkou a jednostranným výberom dodávateľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Musí tak podľa nej urobiť, lebo už vopred, pred vznikom akéhokoľvek sporu zo zmluvy sa musel vzdať prijatím podmienok zmluvy, svojho práva brániť sa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Povinný nemal na výber, pričom mohol zmluvu len ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným obchodným podmienkam dodávateľa, teda v zmluvnom vzťahu jednoznačne silnejšieho účastníka. Ide teda o značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Navyše doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Preto akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe neprijateľnej podmienke - rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením neakceptovateľným.

Platná rozhodcovská doložka je pritom predpokladom toho, aby mohlo byť vedené rozhodcovské konanie, aby mohol byť vydaný rozhodcovský rozsudok a aby tento mohol byť spôsobilým exekučným titulom (pri splnení aj ostatných zákonom daných podmienok). Ak neexistuje platná rozhodcovská doložka, rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní vydaný bez takejto doložky nemôže byť exekučným titulom. Taký rozsudok nemá žiadne účinky, pretože nebola založená právomoc rozhodcovského súdu platnou rozhodcovskou doložkou. V danom prípade rozhodcovská doložka je absolútne neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti. Ak vo veci rozhodcovský súd konal a rozhodoval a vydal rozhodcovský rozsudok, o ktorom oprávnený tvrdí, že je exekučným titulom, postupoval v rozpore so zákonom o rozhodcovskom konaní, pretože nemal na to danú právomoc. Nemal právo vo veci konať a rozhodovať. Nemal právo vydať rozhodcovský rozsudok. Ak ho napriek tomu vydal, ide o rozhodnutie nulité, ktoré nemá účinky exekučného titulu ako to má na mysli exekučný poriadok.

Z uvedených dôvodov súd postupoval podľa § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a exekúciu v plnom rozsahu zastavil.

Dňa 07.09.2012 oprávnený doručil tunajšiemu súdu návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ z dôvodu predloženia prejudiciálnych otázok v nasledujúcom znení Súdnemu dvoru Európskej únie:

1) Má sa ustanovenie písm. q) ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov?

2) V prípade zápornej odpovedi Súdnemu dvoru Európskej únie na prvú otázku, je možné ustanovenia písm. q) ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHD z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že mu neodporuje uzatvorenie takej rozhodcovskej doložky, ktorá ustanovuje, že „všetky spory vzniknuté zo zmluvy (vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie) budú riešené a) pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý vykonáva svoju činnosť na základe zákona a voči jeho rozhodnutiu možno podať žalobu o zrušenie všeobecnému súdu podľa zákona, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, alebo b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca strana podá žalobu na súde s tým, že ak ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku rozhodcovskej doložky, čo však neplatí, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu?

3) Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie také rozhodnutie vnútroštátneho, ktoré aplikujú vnútroštátne procesné a aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?

Tunajší preskúmal návrh oprávneného na prerušenie konania a zistil, že návrh na prerušenie konania a predloženie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie nie je dôvodný.

Podľa § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa čl. 267 prvých troch viet ZFEÚ Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú a/ výkladu zmlúv a b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol; pričom ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.

Povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke je zakotvená v druhej vete článku 267 ZFEÚ. Túto povinnosť však nemožno vykladať absolútne, t. j. že vnútroštátny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku totiž nevyplýva, že všeobecný súd musí na návrh účastníka prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru návrh na rozhodnutie o prejudiciálnej otázke o výklade právneho aktu Európskej únie a rovnako predpokladom takéhoto procesného postupu nie je ani samotná skutočnosť, že sa v konkrétnej veci aplikuje ustanovenie zákona Slovenskej republiky, do ktorého boli transportované únieové právne normy, alebo ak sa aplikuje ustanovenie únieového právneho predpisu. Dotknutý súd má iba možnosť položiť Súdnemu dvoru otázku týkajúcu sa výkladu normy práva Únie (fakultatívne konanie o predbežnej otázke), ak to považuje za potrebné pre rozhodnutie sporu, o ktorom koná a to i bez ohľadu na to, či to účastníci konania vo veci samej navrhli alebo nie. Avšak súd, proti rozhodnutiu ktorého už nie je možné podať opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je v zásade povinný položiť takúto otázku Súdnemu dvoru, ale s výnimkou prípadov, ak v danej oblasti už existuje judikatúra a prípadné nové okolnosti nevyvolávajú skutočné pochybnosti o možnosti uplatniť túto judikatúru (*acte éclairé*), alebo ak sa správny spôsob výkladu dotknutého práva javí byť úplne jednoznačným (*acte clairé*). Takisto aj súd proti rozhodnutiam ktorého je prípustný opravný prostriedok (aj mimoriadny) môže sám rozhodnúť o správnom výklade práva Únie a použiť ho na ním zistený skutkový stav, najmä ak usudzuje, že judikatúra Súdného dvora mu poskytuje dostatok informácií.

Čo sa týka prvej otázky, ktorá mala byť podľa oprávneného predložená Súdnemu dvoru Európskej únie, súd nevyslovuje právny názor o zákaze rozhodovať spory so spotrebiteľom v rozhodcovskom konaní *en bloc*, naopak v každom jednotlivom prípade súd dôsledne skúma, či rozhodcovská doložka bola alebo nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná, pričom však nevylučuje ani možnosť, že aj v spotrebiteľskej zmluve môže byť so spotrebiteľom platne dojednaná rozhodcovská doložka.

V druhej otázke, ktorá mala byť podľa oprávneného predložená Súdnemu dvoru Európskej únie, sa rieši priamo rozhodcovská doložka. Tu je potrebné konštatovať, že i keď ide o návrh tzv. nevýhradnej rozhodcovskej zmluvy, otázka je položená tak, že nereaguje na rozhodovaciu prax súdov, keďže v danom prípade sa nerieši skutočnosť, že vo veci konal a rozhodoval rozhodcovský súd, ktorého pôsobnosť je upravená zákonom a v rámci neho ju i vykonáva. Problémom v súvislosti s rozhodcovskými rozsudkami je právomoc rozhodcovského súdu preto, že je založená na rozhodcovskej doložke, ktorá nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná, nebola prijatá v čase vyššej bdelosti a tak ako bola formulovaná, spotrebiteľ nemal ani možnosť sa s ňou individuálne oboznámiť, individuálne ju dojednať, pretože mal možnosť zmluvu ako celok buď prijať alebo odmietnuť. Rozhodcovská doložka je preto vzhľadom na uvedené neprijateľná zmluvná podmienka, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. Preto aj druhá otázka formulovaná oprávneným nie je pre rozhodnutie prejednávaneho sporu relevantnou, keď prejednávany spor po právnej stránke nedeterminuje. Zmyslom riešenia predbežnej otázky totiž nie je rozhodnúť konkrétny spor, ktorý je vo

výlučnej kompetencii vnútroštátneho súdu, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, k čomu však druhá otázka navrhovateľa nesmeruje.

Čo sa týka tretej otázky oprávneného, z judikátov Súdneho dvora Európskej únie (C-168/05, C-240/98 až C-244/98 a C-76/10) je zrejmé, že ustálená judikatúra Súdneho dvora Európskej únie pripúšťa aj vo fáze výkonu rozhodnutia posudzovať nekalosť podmienok v spotrebiteľských zmluvách s tým, že v prípade, ak posudzujúci súd dospeje k záveru o nekalosti takejto podmienky, je povinný vyvodiť z uvedeného posúdenia všetky relevantné dôsledky, ktoré z toho vyplývajú z vnútroštátneho práva. Uvedeným následkom v zmysle práva Slovenskej republiky je zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku alebo zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1,2 Exekučného poriadku, obe spočívajúce v tom, že pohľadávku veriteľa voči spotrebiteľovi nie je možné v danom exekučnom konaní vymôcť. Na základe uvedeného možno dôjsť k záveru, že nie je dôvod mať pochybnosti o tom, že vnútroštátny súd vo všeobecnosti (za predpokladu, že postupuje zákonným spôsobom) môže svojim rozhodnutím zabrániť vymožitelnosti pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi, a uvedené zabránenie potom nie je v rozpore s článkom 17 Charty základných práv EÚ o ochrane vlastníckeho práva a ani v rozpore s článkom 47 tejto Charty o práve na spravodlivý proces. Uvedené posúdenie bol súd spôsobilý uskutočniť sám, na základe už existujúcej konštantnej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, bez potreby predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru Európskej únii.

Na základe uvedeného, nakoľko súd nedospel k záveru, že by v predmetnom prípade existovala potreba obrátiť sa s prejudiciálnymi otázkami na Súdny dvor Európskej únie, súd návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nie je prípustné odvolanie (§ 202 ods. 3 písm. o) O.s.p.).

Proti výroku o zastavení exekúcie je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).